

Lakkauttakaa EU:n alueiden komitea!

Julkaistu Lallissa 2.4.2009

EU:n alueiden komitea sekä talous- ja sosiaalikomitea (TSK) ovat tarpeettomia toimielimiä, jotka haaskaavat verovaroja ja hämmentävät kansalaisten käsitystä demokratiasta EU:ssa. Molemmat toimielimet tulisi lakkauttaa mitä pikimmin.

Hyvin harvat tietävät näiden kahden instituution olemassaolosta. Alueiden komitea perustettiin osana Maastrichtin sopimusta. Sopimuksen kovaa ydintä yhteisine valuuttoineen yritettiin pehmentää tällä uudella instituutiolla, jonka tarkoituksena oli turvata alueiden edustajien kantojen näkyviin tuominen EU:n päätöksenteossa antamalla lausuntoja. Tässä kaikki. Mitään valtaa sille ei edes harkittu annettavaksi. Lausuntoautomaattikkaa on myöhemmin laajennettu niin, että se kattaa nyt valtaosan EU:n lainsäädännöstä.

Ollessani parlamentissa esittelevänä ryhmävirkamiehenä yritin aina lukea kaikki pohjaesityksiin annetut lausunnot. Minua pidettiin erikoisuudentavoittelijana, kun luin myös alueiden komitean ja TSK:n lausunnot. Kukaan muu ei niihin halunnut käyttää aikaa. Aikaa myöten väsyin itsekin alueiden komitean lausuntojen tasoon, joka oli parhaimmillaan keho ja huonoimmillaan täysin arvotonta. TSK:n maatalouspoliittisissa lausunnoissa taso oli kohdallaan, eikä niiden lukemisesta tullut kiusaantunutta myötähäpeän tunnetta.

TSK on ollut mukana kuvioissa Euroopan yhteisöjen alkuajoista lähtien. Sen tarkoituksena on nivoa eri työmarkkinaosapuolien edustajat sisämarkkinoiden kehittämiseen. Tämä tapahtuu lausuntoja antamalla. Suomeen sijoitettuna tämä tarkoittaisi suurin piirtein sitä, että SAK, EK sekä ”muut eturyhmät” (MTK, rittäjät, ympäristöjärjestöt jne) muodostaisivat neuvoston ja antaisivat yhteisiä lausuntoja.

Sekä alueiden komitean että TSK:n jäsenet ovat hallitusten asettamia. Alueiden komiteaan kelpaavat jäseniksi vain sellaiset, jotka ovat tulleet vaaleilla valituksi johonkin kunnalliseen tehtävään. Jäseniä asetetaan 344 kappaletta. Suomesta molemmissa on 9 jäsentä.

Tilanne on siis tämä: EU:ssa on kaksi 344 jäsenen toimielintä, joilla ei ole oikeasti mitään valtaa. Niiden tehtävänä on edustaa eri alueita ja eri ammattiryhmiä. Ne eivät ole demokraattisesti valittuja, vaan hallitusten asettamia. Niiden ylläpitäminen maksaa eurooppalaisille tänä vuonna noin 200 miljoonaa euroa.

Tälle rahalle löytyisi varmasti parempaa käyttöä. Eri alueiden ja ammattiryhmien edustajia löytyy taas molempien instituutioiden naapurista Brysselissä ja vieläpä demokraattisesti valittuina – Euroopan parlamentista.

Surullista on myös lahjakkaiden ihmisten, niin virkamiesten kuin luottamushenkilöidenkin, sitominen tarpeettomaan työhön. He kaikki pystyisivät tekemään paljon tehokkaampaa työtä yhteisen Euroopan hyväksi jossain muualla. Heitä ei kannata kuitenkaan syytellä, vaan niitä jotka ovat tällaiset turhakkeet aikoinaan perustaneet.

On tietysti haihattelua toivoa, että alueiden komitea ja TSK lakkautettaisiin. Se ei onnistu edes silloin, kun se on oikeudellisesti mahdollista eli muutaman vuoden kuluttua kun perussopimusta taas uudistetaan. Tällaista ei voi tehdä. Se kun näyttäisi siltä, että oltaisiin kolmikantaa ja alueita vastaan. Tämä pelko maksaa meille kaikille tuon inflaatiokorjatut pari sataa miljoonaa vuodessa EU:n loppuun saakka.

Nykyinen tilanne on kiusallinen kaikille osapuolille: jäsenet ovat tekevinään tärkeää työtä, varsinaiset päättäjät (parlamentti ja ministerineuvosto) ovat ottavinaan lausunnot huomioon ja kansalaiset maksavat ja hämmentyvät.

Tämä kevät voi muuttaa asioita. Euroopan parlamentin vaalit ovat mainio tilaisuus kansanvalistukseen EU:n toimivalta-asioissa. Ehdokkaiden tulisi käyttää kaikki tilaisuudet kertoakseen, mikä kuuluu EU:lle ja kelle kuuluu valta EU:ssa missäkin asiassa. Jos äänestäjä tuntee, että ehdokas luulottelee pystyvänsä muuttamaan toimivallan ulkopuolisia asioita, äänestäjän tulee reagoida määrätietoisesti ja armottomasti. Harhauttaminen luulemaan, että vaaleissa on kysymys päivähoitopaikoista tai eläkeiästä on anteeksiantamatonta: Se rapauttaa ajan kuluessa uskoa poliittiseen järjestelmään ja luo katteettomia odotuksia, jotka kääntyvät valituksi tullutta vastaan.